

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Van achter-clap spreken oft hooren.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

recht als daer buyten. Ten tweeden achter-clap: waer deur eens anders naem ende faem onrechtveerdelijck ende heymelijck verlozen oft vermindert wordt.

M. Hoegheschiedt desen achter-clap?

D. Ten eersten / met yet quaedts / dat valsch is / van een ander te legghen. Ten tweeden / dat waer is / maer secreet / ende onbekent. Ten derden / te loochenen / oft te verminderen onses naestens goedt ende deughden : oft die op al-sulcke maniere te verswijghen / dat wy daer deur oorsaecke gheuen yet quaedts te vermoeden / als oft wy swijghende hem wilden mis-prijfen. Ten vierden / met iemanden flauwelijck te prijfen / als men hem schijnt te willen prijfen.

M. Ist oock sonde, achter-clap te hooren?

D. Jae't : principelijck alst ons behaeght. Want en waerder gheen toe-hoorder / daer en waer geen achter-clapper.

M. Waer-om seght-dy, Als-men die hindert in't heymelijck?

D. Om datter gheenen achter-clap en is / alst in't openbaer / oft in sijn teghenwoordighepdt gheschiedt : want dan ist spijt / berachinghe / ende beghekinghe : d'welck meerder sonde is / dan achter-clap.

M. Waer mede sondicht-men noch teghen dit ghebodt?

D. Met yet te openbaren dat wy beloofte hebben te swijghen / oft dat uyt sijn natuere sulcks is dat tet behoort ghelweghen te zijn. Item / met eens anders byueen / sonder consent des schrijuers / oft daer-se aen gheschreuen zijn / oft sonder wettighe oorsaecke / open te breken / oft te lesen.

M. Wat

M. V Wat is hier noch verboden?

D. Ten eersten oor-blasinghe/ die gheschiedt met pet te segghen waer deur men eenighen twist oft twee-draghtigheydt/ daer paps was/ oft eenighen haet/ daer vziendtschap was/ soude maken. Ten tweeden / alle loghenen : niet alleen daer-men eenen anderen mede beschadicht / maer oock die gheschieden om de ghenoechte/ oft uyt gheck/ iae selfs om beters-wille.

M. V Wat verbiedt ons dit ghebodt noch?

D. Alle quade suspicien ende vermoedinghen ende alle licht-veerdighe oordeelen : waer deur wy pet quaedts van onsen naesten / sonder wettighe redenen / oordeelen. Ende men sondicht niet alleen teghen dit ghebodt / als-men dese veur-sepde dinghen selue doet / maer oock als-men eenen anderen daer toe oorsaecke gheeft.

M. Wat is ons hier gheboden?

D. 1. Op-recht ende waerachtigh zyn in woorden ende wercken. 2. Goedt vermoeden hebben van onsen naesten / als wy contrarie niet seker en weten. 3. Onses naestens deughden te kennengheuen/ daer't hem can voorzederen.

M. Wat moet men doen , als-men eenighen achter-clap hoort , oft yet anders , waer deur de fame van onsen naesten beschadicht wordt?

D. Men moet d'achter-clappers berispen / isser hope van beteringhe : oft deur eenigh ander propost den achter-clap beletten / oft ten minsten/ met een droef ghelaet toonen dat ons dien clap mis-haeght.

M. Wat is hier noch gheboden?

D. Restitutie van de ecre ende fame die wy beno-
men

men

men oft vermindert hebben / ende de tijdelijcke schade op-rechten / die onsen naesten deur den achterclap gheleden heeft / met het profijt / daer hy af belett is gheweest.

M. VVat remedie isser teghen dese sonde?

D. 1. Sy seluen gade-slaen: want in onseluen zijn soo vele ghebreken / dat wy gheenen tijdt hebben en sullen ons niet ander liedens ghebreken te bekommeren / willen wy onseluen wel besien ende supueren: by-sonder als het restoor van noodde is. 2. Beysen / dat-men deur dese sonde den dupuel ghelijck wordt: die niet anders en doet / dan de menschen beschuldighen / ghelijck ter contrarien / de goede Engelen ons soecken t'ontschuldighen.

Her neghenste ghebodt.

M. VVat beveelt ons het neghenste ghebodt?

D. Ons herte beligh houden met supuere ghepeysen / ende alle onsupuere ter-stondt van ons weyren.

M. VVat verbiedet ons?

D. 1. Alle consent in eenighe oncuyscheydt. Want al-sulcke sonde is het consent / als d'uyt-wendigh werck. 2. Behaghen in onreynne ghepeysen. 3. alle onsupuerheyt des herten. Quade in-vallen / die ons mis-haghen / ende pijnlijck zijn / en zijn gheene sonden.

M. VVat remedie hebt-dy, om van quade ghepeysen ontslaghen te zijn?

D. Ons herte dickwils bekommeren met heylige meditatie / ende in de liefde Gods: want ghelijck de vliegghen schouwen d'water dat op t'vier siedt / al-soo oock de dupuel vierighe herten.

Het